

4. ANLAYALIM

a. "Bir Kelime Seyyahi" adlı metnin konusu nedir? İşaretleyiniz.

Mahmut'un kelimelere olan merakı

Mahmut ve dedesi arasındaki bağ

Tepük oyununun tarihi

b. Metinle ilgili aşağıdaki ifadelerin doğruluk durumunu belirleyiniz. Yanlış ifadelerin üzerine çizip doğrusunu metinden hareketle örnekteki gibi yazınız.

Yanlış ifadeler koyu renkle belirtildi ve doğruları yanına mavi renkle yazıldı. Aşağıdaki cümlelerden ikisi doğru üçü yanlıştır. elle-ayakla, çantası-sandığı, Selçuklu-Karahanlı olacak.

ayakla

- Tepük, ~~elle~~ oynanan bir oyundu.
- Mahmut, aklına takılan soruların cevabını dedesinin kütüphanesinde araştırırdı.
- Mahmut'un öğrendiği kelimeleri topladığı bir hazine çantası vardı.
- Mahmut, Selçuklu Devleti'nin geleceğiydi.
- Mahmut, ok ve kargı kullanmayı çok seviyordu.

5. ANLAYALIM

a. Aşağıda Kaşgarlı Mahmut'un Türkçe sözlüğünde bahsettiği Türk boylarından bazıların damgalarına yönelik ipuçları verilmiştir.

- Ünlü bir harfimizin küçük yazılışına benzeyen damga, Bayundur boyuna aittir.
- Peçenek ve Döğer boylarının damgalarında aynı işaretler vardır ancak boylardan birinde işaretlerden biri farklı yöne bakmaktadır.
- Üç işaretten oluşan ve işaretler birbirine bitişik düşünüldüğünde ünsüz bir harfimizin büyük yazılışına benzeyen damga, Kayı boyuna aittir.
- İğdir boyunun damgası şimşeğe benzemektedir.
- Bir işaretin yukarı ve aşağı bakan iki farklı hâlden oluşan damga, Dodurga boyuna aittir.
- Çavuldur boyunun damgası arka arkaya duran bir küçük, bir büyük dağ şeklini andırmaktadır. Aynı şekil, yanında bir dikdörtgen ile Karaeyli boyunun damgasında da vardır.
- Üç paralel çizgisi olan damgayı Ala Yuntlu boyu kullanmaktadır.
- İçinde dörtgen olan şekil, Eymür boyunun damgasıdır.
- Bayat boyunun damgasında üçgen bulunmaktadır.
- Karaeyli ile Döğer boyuna ait damgalar yan yanadır.

Damgalara yönelik ipuçlarını inceledim.